

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 40P/75/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2119211445
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Kamila Nagyová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2022:2119211445.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava v konaní pred sudkyňou Mgr. Kamilou Nagyovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: H. G., D.. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpené procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, so sídlom Jarmočná 3, Hlohovec, dieťa rodičov: matka A.. U. G., D.. XX.XX.XXXX, N. R. A. XXXX/X/D, C., zastúpená Advokátska kancelária JUDr. Eva Koleničová, s. r. o., so sídlom Dolné Dubové č. 249, IČO: 53 598 806, a otec V. G., D.. XX.XX.XXXX, N. R. XXX/X, C., C., zastúpený advokátkou Mgr. Evou Bačikovou, so sídlom Paulínska 17, Trnava, o návrhu matky na zvýšenie výživného takto

rozhodol:

- I. Súd zvyšuje povinnosť otca prispievať na výživu maloletej H. zo sumy 120 eur mesačne s účinnosťou od 05.12.2019 do 31.08.2020 na sumu 180 eur mesačne, a s účinnosťou od 01.09.2020 na sumu 210 eur mesačne, ktoré výživné je povinný platiť vždy do 20. dňa v mesiaci vopred, k rukám matky.
- II. Otec nemá nedoplatok na zročnom výživnom.
- III. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Trnava č. k. XXP/XX/XXXX - XXX zo dňa 06.04.2017 v časti určeného výživného.
- IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 05.12.2019 sa matka domáhala zvýšenia výživného na maloleté dieťa zo sumy 120 eur mesačne na sumu 220 eur mesačne od podania návrhu. Návrh odôvodnila tým, že rodičia maloletej H. boli manželmi od 24.04.1993. Počas manželstva sa im narodili 3 spoločné deti, z toho 2 synovia (G., nar. 22.08.1993 a V., nar. 04.12.1994) sú plnoletí a schopní sami sa živiť. Rozsudkom Okresného súdu H. sp. zn. 14P/32/2015 zo dňa 06.04.2017 bolo rozvedené manželstvo rodičov a maloletá H. bola zverená do osobnej starostlivosti matky. Otec bol na základe tohto rozsudku povinný prispievať na výživu maloletej H. sumou 120 eur mesačne, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Od roku 2017 však náklady spojené s výchovou maloletej H. podstatne vzrástli, a to najmä v dôsledku toho, že maloletá H. začala navštevovať základnú školu. Výrazne sa tak zvýšili náklady na jej stravovanie, ošatenie, hygienické potreby a záujmové aktivity. Okrem toho bolo maloletej H. diagnostikovaných viacero diagnóz - tetanické záchvatové prejavy, solitárny panický atak, neuróza so psychosomatickými prejavmi - cefalea tenznej etiológie. S tým tiež súvisia zvýšené náklady na lieky (najmä Magne B6 a probiotiká) a návštevy lekárov. V rozpise mesačných nákladov na maloletú H. uviedla: strava 150 eur, lieky Magne B6 a probiotiká spolu 20 eur, lieky, výživové doplnky, šampóny proti všiam a náklady na zubnú starostlivosť 20 eur, hygienické a kozmetické potreby 20 eur, oblečenie 50 eur, poistenie 16,50 eur, výlety, kino, knihy, školské potreby, poplatky v škole 25 eur, výtvarný krúžok 8,50 eur. Ďalej matka uviedla pravidelné mesačné náklady na seba - matku v sume 445 eur a na domácnosť:

rozhlas a TV 4,94 eur, elektrina 30 eur, zálohové platby teplo, voda 93,05 eur, fond opráv 60,81 eur, telefón 15 eur, televízia a internet 22 eur, - spolu 225,80 eur a hypotekárny úver na bývanie 322,25 eur, spolu 548,05 eur. Pravidelné ročné náklady na domácnosť: poistenie domácnosti 40,43 eur, daň 16,75 eur, komunálny odpad 67,16 eur, spolu 124,34 eur. Okrem toho navrhovateľka uhradila aj sumu za letnú dovolenku v Chorvátsku 488 eur a zimnú dovolenku v Tatrách 164,50 eur ubytovanie bez dopravy, ktorých absolvovanie je pre zdravotný stav maloletej H. veľmi prospešné. Keďže maloletá H. miluje zvieratá (najmä kone, mačky, psy), dostala v júli 2018 ako darček od brata škótsku klapouchú mačku, s ktorou sú spojené ďalšie výdavky. Taktiež sa matka v rámci svojich finančných možností snaží chodiť s maloletou H. na kone do Veľkých Bedzian pri Topoľčanoch, ako aj chodiť pozorovať a pomáhať pri kŕmení koní v Hlohovci v tehelni. Počas víkendov chodí navrhovateľka spolu s maloletou H. na menšie výlety v blízkom okolí. Maloletá H. tiež v máji 2019 absolvovala 1. sv. prijímanie, s čím boli spojené ďalšie zvýšené výdavky. Medzi náklady na domácnosť boli zahrnuté aj splátky hypotekárneho úveru, nakoľko si navrhovateľka musela po rozvoze manželstva s odporcom zabezpečiť nové bývanie pre seba a pre maloletú H.. Do 31.12.2017 bývala navrhovateľka spolu s maloletou v prenajatom 2-izbovom byte, pričom výška nájomného bola 400 eur mesačne. V novembri 2017 navrhovateľka kúpila 3-izbový byt. Kúpnu cenu za tento byt navrhovateľka financovala z hypotekárneho úveru, ktorého mesačná splátka je 322,25 eur. Vzhľadom na uvedené má matka za to, že suma mesačnej splátky hypotekárneho úveru by mala byť akceptovaná ako oprávnený výdavok navrhovateľky v súvislosti so zabezpečením bývania, keďže spoločný rodinný dom užíva výlučne odporca, ktorý v ňom po rozvoze manželstva zostal bývať. Otec je samostatne zárobkovo činná osoba, podniká v autodoprave - pravidelný rozvoz v pracovné dni cez deň aj v noci - rozvoz autosúčiastok. Súčasný čistý príjem otca nie je matke známy. Čistý mesačný príjem matky je približne vo výške 1.550 eur. Okrem toho poberá na maloletú H. rodinné prídavky vo výške 24,34 eur. Z tohto príjmu však navrhovateľka nie je schopná zabezpečiť maloletej H. všetko, čo potrebuje.

2. Otec sa k podanému návrhu matky vyjadril dňa 18.02.2020 tak, že záujmové aktivity ako aj zdravotné problémy dieťaťa existovali už v čase určenia vyživovacej povinnosti v roku 2017. Maloletá sa v tom čase venovala kresleniu, a krátko hádzanej, ktorú financoval on. S maloletým dieťaťom tiež trávi víkendy aktívne, navštevujú kultúrne, športové podujatia, jazdenie na koni, v zime chodia lyžovať, korčuľovať, v lete bicyklovať, na turistiku a to všetko financuje (lyžovačku v Zuberci, dovolenku v Taliansku lyžiarsky výstroj). Vyživovaciu povinnosť si plní aj nad rámec výživného. Jeho majetkové pomery sa od posledného rozhodnutia nezlepšili, zhoršil sa mu zdravotný stav, ukončil podnikanie, ktoré bolo nerentabilné, bol drobný živnostník. Toho času (pozn. súdu v čase vyjadrenia 18.02.2020) je práceneschopný, ukončil podnikanie v oblasti autodoprava ku dňu 31.12.2019, chce sa riadne zamestnať v odbore, ktorý vyštudoval - v strojárstve. Chce nastúpiť na zväračský kurz, obnoviť si zväračské oprávnenie, s touto odbornosťou sa dá nájsť oveľa rýchlejšie a lepšie platené zamestnanie. V tejto jeho situácii považuje sumu 120 eur výživného za prijateľnú a primeranú, keď obaja rodičia sa majú podieľať rovnakým dielom na výžive dieťaťa, teda aj matka sumou 120 eur, čo predstavuje 240 eur mesačne. Otec nezdieľa životnú úroveň matky a maloletej. Do tejto situácie sa nedostal dobrovoľne ani ľahkovážne, čo dokazuje to, že nepodal návrh na zníženie výživného. V jeho silách ale nie je rozhodne platiť viac, výdavky má vyššie ako príjem a bez finančnej pomoci jeho rodičov by to nezvládol, K hypotekárnemu úveru matky uviedol, že spoločný dom predávajú; aby sa majetkovo-právne vyporiadali, bol aj on nútený zobrať si hypotekárny úver na kúpu nehnuteľnosti. Svoje výdavky ustálil nasledovne: na domácnosť - nákup potravín 250 eur, oblečenie 40 eur, drogéria 15 eur, telefón 17 eur, internet 18 eur, plyn, RTVS poplatky, voda 80,64 eur, elektrina 41 eur. Záväzky a poistky - splátka hypotekárneho úveru 582,25 eur, ročné poistenie domu 69,30 eur, daň z nehnuteľnosti 132,10 eur. Výdavky na maloletú H. nad rámec výživného: výstroj na lyžovanie 200 eur, lieky, drogéria 30 eur, výlety, kultúra, šport 100 eur.

3. Matka dňa 09.04.2020 doručila súdu vyjadrenie k vyjadreniu otca (repliku), pričom uviedla, že diagnózy maloletej H. - tetanické záchvatové prejavy, solitárny panický atak, neuróza - boli maloletej určené v júni 2018, teda po súdnom určení vyživovacej povinnosti otca. Maloletá navštevuje psychiatrickú ambulanciu O. Z. A. v H., psychologičku A. L. M. v H., a v školskom roku 2018/2019 2x týždenne špeciálneho pedagóga O. X. v C.. K zvýšeným výdavkom doplnila starostlivosť o zuby, 70 eur za pečatenie zubov. Matka nespochybňuje, že otec trávi víkendy s dieťaťom aktívne, že navštevujú podujatia. To však nič nemení na zvýšených výdavkoch, ktoré pravidelne vynakladá na výživu ich dieťaťa. K zhoršenému podnikateľskému prostrediu otca a nerentabilite uviedla, že príjmy zo živnosti otca v roku 2017 boli vo výške 25.707 eur, v roku 2018 25.550,28 eur, v roku 2019 41.520 eur. Zvyšovanie príjmov zo živnosti nepodporuje tvrdenie otca o zhoršovaní podnikateľského prostredia,

matka má za to, že otec vedel o podanom návrhu a ukončenie podnikania a nástup na pn mohol byť špekulatívneho charakteru. Preto navrhla, aby súd vychádzal z potenciálnej výšky príjmov otca. Otec toho podľa jej vedomostí mal otec v roku 2018 aj ďalšie príjmy z toho, že pracoval ako zamestnanec/szčo u svojho brata ako šofér. Čo sa týka podiel'ania sa na výške výživného rovným dielom, a to sumou 120 eur mesačne, náklady na výživu maloletej H. sú vo výške 664,21 eur, čiže suma 120 eur nepredstavuje ani 1/5 nákladov na výživu maloletej. Nad rámec, čo sa týka bsm, to nie je stále vyporiadané a to z dôvodov na strane otca, splátky hypotekárneho úveru matky sú tak nevyhnutným výdavkom. Dňa 30.06.2020 doplnila matka listiny preukazujúce úhradu ďalších nákladov na maloletú H. a to úhrada zájazdu v Y. Z. v sume 261,80 eur, Letný tábor na ranč, na kone v termíne 05.07.-11.07.2020, pokladničný doklad o úhrade stomatologického ošetrenia v sume 290 eur.

4. Súd nariadil na prejednanie veci pojednávanie, na ktorom po oboznámení sa s návrhom otca, vyjadreniami účastníkov, vykonal dokazovanie výsluchom oboch rodičov, lustráciou príjmov v databáze Sociálnej poisťovne oboch rodičov, lustráciou miezd pre zvärača v oblasti strojárstvo, priemernou mzdou v národnu v hospodárstve, výpisom zo živnostenského registra k otcovi, potvrdením o ukončení podnikania k 01.01.2020, povolením odkladu splátok otca od splátky splatnej dňa 15.05.2020 na dobu 6 mesiacov v súvislosti s negatívnymi následkami pandémie s poučením o úročení úverového vzťahu, diagnózou otca dorzopatia M53.3, pohybmi na účte otca, ohliadkou nehnuteľnosti na adrese R. X, C., zmluvou o splátkovom úvere (úver na bývanie) otca na sumu 98.820 eur na kúpu domu zo dňa 13.02.2018, vyjadrením ošetrujúcej všeobecnej lekárnky O.. O. k zdravotnému stavu otca, vyjadrením brata otca k ukončeniu pracovnej zmluvy.

5. Matka dňa 08.09.2020 doručila súdu návrh na zvýšenie výživného na sumu 250 eur mesačne od podania návrhu do 31.08.2020 a na sumu 300 eur mesačne od 01.09.2020, keďže maloletá nastúpila na druhý stupeň základnej školy a matka očakáva zvýšené náklady. Otec realizuje zateplenie rodinného domu na R.N. S. C., vzhľadom na investície má teda matka za to, že otcov príjem je dostatočný na to, aby hradil zvýšené výživné na maloleté dieťaťa. Taktiež matka navrhla dokazovať vlastníctvo motorových vozidiel otca, keďže matke je známe, že otec využíva viacero automobilov.

6. Otec dňa 16.11.2020 doručil súdu písomné vyjadrenie sa k návrhu matky, v ktorom uviedol, považuje návrh matky na nedôvodný. Nie je pravdou tvrdenie matky maloletej, že od roku 2017 došlo k zmene pomerov na strane maloletej v dôsledku toho, že maloletá začala navštevovať základnú školu, čím sa zvýšili náklady na stravovanie, ošatenie, hygienické potreby a záujmové aktivity maloletej. Už v čase posledného rozhodnutia o výživnom, teda v čase vydania Rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 14P/32/2015 zo dňa 06.04.2017 navštevovala maloletá základnú školu v Hlohovci. Do školy nastúpila od septembra 2016. Porovnaním rozsudku Okresného súdu Trnava sp. zn. 37P/83/2015 zo dňa 15.06.2016, v ktorom sú uvedené náklady na maloletú za obdobie rokov 2015 - 2016 s podaným návrhom matky na zvýšenie výživného, je zrejmé, že na strane maloletého dieťaťa nedošlo k zmene výšky výdavkov odôvodňujúcich zmenu výšky výživného, práve naopak, došlo k ich poklesu. V čase skoršieho rozhodovania súdu o úprave práv a povinností rodičov na čas do rozvodu manželstva matka platila mesačné nájomné vo výške 400 eur, ktorý výdavok po čerpaní hypotekárneho úveru matkou s mesačnou splátkou 322,25 eur odpadol. Otec popiera existenciu pravidelných mesačných výdavkov spojených s návštevou školy vo výške 25,- Eur mesačne. Maloletá nechodí do školského klubu detí a i keby maloletá do klubu detí chodila, poplatok za Š. by bol krytý školským vzdelávacím poukazom. Matka maloletej svoje tvrdenia o zvýšení výdavkov na maloletú v súvislosti s dochádzkou do základnej školy žiadnym spôsobom nepreukázala. Potvrdenia o výške možného poplatku spojeného s jazdou na koňoch neznamenujú, že boli reálne vynaložené a otec tvrdenia matky o ich vynaložení popiera. Od marca 2020 v súvislosti s ochorením Covid 19 maloletá jazdiť na koňoch nechodí. V súvislosti so zdravotným stavom maloletej neprišlo k zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu výšky výživného, najmä nie vo výške, v akej sa tejto zmeny domáha matka maloletej. Zdravotný stav maloletej vyžaduje liečbu doplnkami stravy a to vitamín D3 (suma balenia 100 tabliet predstavuje v priemere 5 eur) mesačný náklad 1,5 eur, Magne B6 (suma balenia 50 ks cca 7 eur) mesačne cca 4,2 eur a probiotiká (suma balenia 30 ks - teda na mesiac 5,04 eur) mesačne cca 5 až 10 eur . Spolu výdavky na lieky - výživové doplnky pre maloletú predstavujú sumu cca 13 eur, nie ako matka uvádza sumu 40 eur mesačne. Matka maloletej označila v návrhu ako pravidelný mesačný výdavok na maloletú sumu 279,21 eur, t. j. 1 sumy celkových nákladov na domácnosť spočívajúcich v platbe splátok úveru, platieb za služby spojených s užívaním bytu (teplo, voda, energie, telefón, internet, daň a pod.). Otec maloletej uvedený postup nepovažuje za správny. Ako pravidelný mesačný výdavok na maloletú nemožno označiť 1 výšky splátky hypotekárneho

úveru. Po splatení hypotekárneho úveru sa výlučnou vlastníčkou bytu stane matka maloletej a preto tento výdavok treba zohľadniť výlučne na strane matky maloletej. V čase poslednej úpravy výživného predstavovala výška nájomného spolu s výdavkami za služby spojenými s užívaním bytu sumu 400 eur. Z návrhu vyplýva, že mesačné náklady na bývanie (bez splátky hypotekárneho úveru) predstavujú sumu 236,16 eur. K zmene výšky nákladov na domácnosť v čase od poslednej úpravy výživného preto neprišlo. Okresný súd Trnava v Rozsudku č. k. 37P/83/2015 pri určení výživného na maloletú H. vychádzal z potencionálneho príjmu otca maloletej vo výške 780 eur mesačne ako sumy priemerného platu v náhradnom hospodárstve za rok 2015, pretože otec maloletej bol v čase rozhodnutia nezamestnaný a nepoberal dávky v nezamestnanosti. Otec maloletej vzhľadom na neúspešné podnikanie a svoj zlý zdravotný stav ukončil k 1.1.2020 podnikanie a od tejto doby bol nezamestnaný. Nevznikol mu nárok na podporu v nezamestnanosti. Keďže výsledky podnikateľskej činnosti otca maloletej nedosahovali po celý čas jej výkonu výšku priemernej mzdy v národnom hospodárstve nemožno ukončenie podnikania považovať za vzdanie sa výhodnejšieho zamestnania, zárobku či majetkového prospechu v zmysle § 75 zákona o rodine. Otec maloletej sa od 15.10.2020 zamestnal. V období do uzatvorenia riadneho pracovného pomeru otca navrhujeme, aby súd vychádzal z potencionality príjmu otca, t. j. z príjmu dosahovaného v národnom hospodárstve za rok 2019 vo výške 1 092 eur a za rok 2020 vo výške 1 087 eur. Je pravdou, že otec maloletej uzatvoril kúpnu zmluvu, na základe ktorej sa stal vlastníkom nehnuteľnosti nachádzajúcej sa na ul. R. X S. C.. Otec maloletej, tak ako aj matka maloletej, nemá záujem bývať v rodinnom dome na N. X. Č. XX S. C., ktorá nehnuteľnosť patrila do BSM a v súčasnosti je v podielovom spoluvlastníctve rodičov maloletej. Nehnuteľnosť na ul. R.N. X S. C. si otec maloletej obstaral na účely uspokojenia potrieb bývania po realizácii predaja rodinného domu na N. X. XX S. C., na ktorom predaji sa rodičia maloletej sa dohodli v roku 2018. Po realizácii predaja nehnuteľnosti na ul. N.G. XX S. C. má otec maloletej záujem z výťažku z predaja vyplatiť hypotekárny úver poskytnutý mu na účely zaplataenia kúpnej ceny nehnuteľnosti na ul. R. X S. C.. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť nemožno zakúpenie nehnuteľnosti na ul. R. X S. C. otcom maloletej považovať za prevzatie neprimeraného rizika. Na pojednávaní vo veci dňa 2.10.2020 súd otcovi maloletej predložil zmenu návrhu matky maloletej na zvýšenie výživného na sumu 250 eur mesačne od podania návrhu a na sumu 300 eur mesačne od 1.9.2020. Dôvodom má byť skutočnosť, že maloletá navštevuje 2 stupeň základnej školy a skutočnosť, že otec je vlastníkom viacerých motorových vozidiel a rekonštruje nehnuteľnosť. Súd vykonal dokazovanie ohľadom vlastníctva motorových vozidiel otcom maloletej so zistením, že tento vlastní 1 staršie motorové vozidlo. Otec súdu predložil doklady o pôžičke zo strane svojich rodičov na účely financovania nadobudnutia a rekonštrukcie nehnuteľnosti na ul. R. X S. C.. Z doterajšieho dokazovania vyplýva, že potreby maloletej sa od poslednej úpravy výživného nezmenili. Na strane otca taktiež neprišlo k zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zvýšenie výživného o viac ako 100% zo sumy 120 eur na sumu 250 eur, resp. na sumu 300 eur. Výživné v takejto výške vysoko prevyšuje odôvodnené potreby maloletej a možnosti a schopnosti otca maloletej. Určenie výživného vo výške navrhovanej matkou maloletej považujeme za nezákonné a pre otca likvidačné.

7. Súd ďalej vykonal dokazovanie daňovým priznaním otca za rok 2018, potvrdením o poplatkoch týkajúcich sa maloletého dieťaťa v škole v školskom roku 2018/2019 k 01.10.2020 v sume 54 eur (na pracovné zošity, príspevky na triedneho fondu, dopravné ihrisko), aktuálnym potvrdením o príjme matky, dokladmi o nákupoch v lekární za 09/2020, potvrdením ZUŠ Hlohovec o mesačnom náklade 11 eur na výtvarný odbor, pracovnou zmluvou otca od 15.10.2020 pre V. L. Z. Z. F. P. na pozíciu automechanik nákladových motorových vozidiel - údržbový na dobu určitú do 30.09.2021, potvrdením o príjme otca s vyjadrením otca o. i., aby súd vychádzal z príjmu dosahovaného v národnom hospodárstve za rok 2019 v sume 1.092 eur a za rok 2020 (odhadované v sume 1.087 eur), lustráciami príjmov oboch rodičov v Sociálnej poisťovni, daňovým priznaním otca za rok 2019, rozpisom príjmu otca z prenájmu spoločnej nehnuteľnosti na N. ulici upravený na dve bytové jednotky, výpismi z účtu (matky) o úhrade poplatkov za individuálne doučovanie dieťaťa, výpisom známk dieťaťa z edupage aplikácie, kúpnu zmluvou uzavretou medzi mestom C. ako predávajúci ma otcom ako kupujúcim zo dňa 04.06.2021 k pozemku parc. reg. „C“ č. 538 pod garážou o výmere 89 m² na adrese R. X C. za cenu 6.560,19 eur, ako aj ostatným spisovým materiálom, s následným rozhodnutím vo veci samej tak, že s účinnosťou od 05.12.2019 uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou 250 eur mesačne, nedoplatok na zročnom výživnom v sume 2.843,40 eur umožnil otcovi splácať v pravidelných 18tich splátkach po 158 eur mesačne až do úplného zaplataenia, čím zmenil pôvodnú úpravu rozsudku sp. zn. 14P/32/2015 - 228 zo dňa 06.04.2017 v časti určeného výživného. Na základe otcom a matkou podaného odvolania odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s uvedením záväzných intencií na ďalší postup v prejednaní a rozhodnutí veci.

8. Súd doplnil dokazovanie k úplnému resp. zákonne možnému zisteniu zárobkových a majetkových pomerov oboch rodičov za obdobie od začiatku roku 2019, t. j. takmer rok pred začatím súdneho konania do dňa rozhodovania vo veci samej 09.11.2022, vyzval rodičov na vyjadrenie sa k matkou tvrdeným a preukazovaným výdavkom týkajúcich sa maloletého dieťaťa, doplnil dokazovanie k pomerom oboch rodičov v čase posledného rozhodovania súdu v konaní sp. zn. 14P/32/2015, zaoberal sa výdavkami rodičov a maloletého dieťaťa ako aj opodstatnenosťou tvrdených a preukazovaných výdavkov, vyzval rodičov na vyjadrenie sa k ich vlastníctvu nehnuteľností a hnutelných vecí vyššej hodnoty najmä motorových vozidiel, žiadal otca na preukázanie akumulovaných peňažných prostriedkov na účte z predaja rodinného domu na Bernolákovej ulici v Hlohovci a doloženie výpisu z daného účtu za účelom posúdenia ich priebežného mesačného čerpania otcom na uspokojovanie vlastných potrieb a tak ustálenia si životnej úrovne otca, umožnil rodičom a procesnému opatrovníkovi vyjadriť sa k listinným materiálom a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci.

9. Matka dňa 16.08.2022 doručila súdu vyjadrenie, v ktorom uviedla, že jej priemerný čistý mesačný príjem 12 mesiacov pred začatím konania (t. j. za rok 2019) od 01.01.2019 do 31.12.2019 bol v sume 1.598,91 eur, za rok 2020 v sume 1614,68 eur, za rok 2021 v sume 1.657,51 eur, a za rok 2022 od 01.01.2022 do 30.06.2022 bol v sume 1672,44 eur, Na základe konštatácie odvolacieho súdu, že aj náklady na dovolenky sú odôvodnenými nákladmi maloletej, matka predkladá doklady preukazujúce nižšie vyčíslené náklady na dovolenky, voľnočasové aktivity maloletej / detský tábor a zároveň aj náklady na stomatológa a príkladmo náklady na oblečenie a iné potreby maloletej (samozrejme, že náklady na oblečenie maloletej sú vyššie avšak matka si neodkladala všetky doklady preukazujúce náklady maloletej. Vlastní nehnuteľnosť v bytovom dome R. A. X/D so záložným právom v prospech X. N. Y. V. Z., V. Z., A., podľa Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti. Výška úveru 62.616 eur je splatná do 20.10.2044. Matka nevlastní žiadne motorové vozidlo, ale užíva motorové vozidlo S. B. rok výroby 2004, kde vlastníkom vozidla je A. H. (jej brat). Matka uhrádza náklady spojené s údržbou a prevádzkou vozidla (STK, - 80 eur ročná poisťka vozidla 88,73 eur, tankovanie 90 eur mesačne, rôzne opravy - výmena oleja, prezutie gum...cca 50 eur mesačne. Matka s maloletou býva sama vo svojej domácnosti, svojho času s nimi býval krátkodobo aj dospelý syn po jeho návrate zo zahraničia. Matka nemá poznatok o tom, že by sa otec podieľal na osobnej starostlivosti maloletej nad úpravou styku v zmysle pôvodného rozhodnutia súdu.

10. Otec dňa 30.09.2022 doručil súdu písomné vyjadrenie, v ktorom o. i. uviedol, že výdavky otca spojené s užívaním nehnuteľnosti predstavujú: platby za plyn v sume 30,- eur mesačne elektrina 23 eur mesačne, voda a platby RTVS 15 eur mesačne. Okrem výdavkov spojených s uspokojovaním potrieb bývania má otec maloletej výdavky na stravu a hygienu cca 200 eur, telefón cca 25 eur a PHM cca 100 eur mesačne. Z titulu výkonu podnikateľskej činnosti si hradí odvody v sume 79,31 eur mesačne. Celkovo tak mesačné náklady otca ku dňu rozhodovania súdu (11/2022) predstavujú: 472,32 eur. Otec maloletej okrem dovolenky s maloletou sám na dovolenky nechodí. Vlastní iba nehnuteľnosti na ul. R. S. C. a nie je vlastníkom žiadnych iných nehnuteľností ani hnutelných vecí väčšej hodnoty.

11. Dňa 25.10.2022 bolo súdu doručené písomné vyjadrenie matky, v ktorom matka zhrnula, že listinné dôkazy preukazujúce výdavky na maloletú matka riadne do spisu a konania dokladovala, pričom nedokladovala kompletne náklady, nakoľko nie na všetky náklady mala matka odložené bloky alebo faktúry, ide preto o minimálne náklady na maloletú, ktoré vie matka aj listinne preukázať, pričom tieto náklady sú vyššie. Vo veci určovania výživného na maloletú bol podaný prvý návrh dňa 21.09.2015 na úpravu práv a povinností v konaní sp. zn. 37P/83/2015, kde bolo rozhodnuté o výživnom vo výške 120 eur, príjem navrhovateľky bol v danom čase 1.095,92 eur, dňa 15.06.2015 kedy maloletá H. navštevovala materskú školu. V tomto období chcel otec platiť výživné 40 eur, a taktiež požadoval striedavú starostlivosť, aby nemusel platiť žiadne výživné. V tom období bol tiež SZČO a potom firmu prepísal na syna V.D. G.. Tento model sa teraz opakuje: keď otec mal živnosť obnoviť 01.02.2022. Okrem podnikania otec previedol na syna aj nákladné motorové vozidlá (okrem BMW) a bol nezamestnaný od 01.01.2016. To isté sa opakuje aj teraz: kým matka nepožadovala zvýšené výživné, otec podnikal a darilo sa mu a po súdnom procese a rozvode v apríli 2017, hneď začal opäť podnikáť v máji 2017. V roku 2018 čerpal otec maloletej aj úver vo výške 98 000 eur a zároveň tvrdí, že si požičal 20.000 eur od svojej matky, bývanie mal otec zabezpečené v rodinnom dome, ktorý bol toho času v BSM. Príjem otca u svojho brata dosahoval sumy od 1.500€ až 2.000 eur. Po určení výživného na čas do rozvodu manželstva nasledovalo rozhodovanie v konaní o rozvod manželstva a úpp na čas po rozvode - konanie sp. zn. 14P/32/2015

- 228. Nakoľko s otcom sa nedalo prísť k dohode a matka už bola psychicky vyčerpaná a chcela mať súdny proces ukončený, ktorý aj tak trval 2 roky, súhlasila s dohodou a určeným výživným z konania o úprave práv a povinností na čas do rozvodu vo výške 120 eur. V tom období otec maloletej robil to isté čo v tomto konaní a dobrovoľne sa vzdával výhodného a vyššieho príjmu, aby mal určené čo najnižšie výživné. V roku 2017 a 2018 mal vysoký príjem a čerpal pôžičku, následne počas podania návrhu v decembri 2019 na zvýšenie výživného zrušil živnosť, aj keď vedel, že má záväzky na hypotéku. Má za to, že otec bez dôležitého dôvodu ukončil podnikanie pre účely konania o zvýšení výživného, vzdal sa zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, ktorý bol nezanedbateľný, prevzal na seba neprimerané majetkové riziká. Nakoľko otec žije sám, mohol si kúpiť aj jednoizbový byt. Matka kúpila 3-izbový byt, nakoľko žije spolu s maloletou a synovia ju nepravidelne raz mesačne navštevujú a vždy prespávajú cez víkend u matky, pričom spoločne trávajú aj sviatky. Kúpou 3 izb. bytu zabezpečila matka domov a stabilitu svojim trom deťom. Ide o starý 3- izbový neprerobený byt (z roku 1962 daný do užívania) kúpený 16.11.2017 za kúpnu cenu 66.500 eur. Otec maloletej si kúpil rodinný dom v roku 2018 za 120.000 eur na R.Á. (pričom v tom čase býval v rodinnom dome na Bernolákovej a matka maloletej v podnájme), ktorý je - z ruiny ako uvádza otec maloletej - zhodnotený, nové okná, zateplený, pristavená garáž na dve autá, nadstavba nad garáž, ďalej je otec maloletej vlastníkom motorového vozidla, vysokozdvížneho vozíka, malého bagrika, postavil nový plot, zabezpečil novú elektrickú bránu. Ako otec uvádza, chodí karavanom na dovolenky, pričom matka žiadne auto nevlasťní, hoci má jedno auto v užívaní, nie je jeho vlastníčkou. Má za to, že otcove pomery sú rozhodne lepšie ako pomery matky maloletej. Otec síce dokladuje nulový príjem, dokladuje skôr stratu, avšak jedným dychom uvádza, že prerábala rodinný dom v sume 10.000 eur, svoje pravidelné mesačné náklady otec vyčíslil na sumu 472,31 eur + splátka hypotéky v sume 588,43 eur, spolu 1.060,74 eur a k tomu samozrejme plus náklady na výživné v sume 407,40 eur za obdobie posledných 12 mesiacov (predtým + 120 eur na výživné na maloletú) Pravidelné mesačné náklady otca vrátane výživného sú tak v sume cca 1.460 eur za posledných 12 mesiacov a v sumu 1.180 eur pred obdobím, kedy otec platil na výživu maloletej sumu 407,40 eur. Rekonštrukcia rodinného domu Zabraní (fotky okná - výklady) prebiehala ešte skôr ako sa predal dom v BSM, zároveň obhliadkou bolo preukázané, že otec už v danom čase mal na R. veľa stavebného materiálu - tehly, polystyrén. Už vtedy ako tvrdí robil rekonštrukciu v hodnote 10.000 eur, ale nepreukázal žiadne doklady. Vzhľadom na spôsob života, trávenie dovoleniek (lezenie po skalách) a rekonštrukcie na nehnuteľnostiach svojpomocne (nakoľko otec nepreukázal, žiadnu firmu, ktorá by mu na dome pracovala) potvrdilo sa konštatovanie matky, že nehnuteľnosti rekonštruje sám (zatepľovanie, murovanie atď.) Má za to, že otec maloletej má zdravotný stav, ktorý mu nebráni v dosahovaní zárobkov. Všetky súdne procesy boli pre matku maloletej vyčerpávajúce, a preto prišlo k uzavretiu rodičovskej dohody dňa 27.03.2017, kedy už maloletá navštevovala základnú školu. Všetko sa taktiež odzrkadlilo na zlom zdravotnom stave matky, ktorá má diagnostikovanú cukrovku. Počas celého súdneho konania od začiatku otec súd zavádzal a nepredkladal dôkazy. Klamal a zavádzal ohľadom stavu nehnuteľností na R. (viedlo to k osobnej obhliadke sudkyňou), neuvádzal pravdivo tvrdenia ohľadom prenájmu nehnuteľností a príjmov z nich, dôkazy nepredkladal riadne a včas. Otec maloletej uprednostňuje svoje záujmy a výdavky na rekonštrukciu nehnuteľnosti a stavbu garáže pred deťmi. Otec maloletej k dnešnému dňu preukázal, že 12 mesiacov bolo v jeho možnostiach a schopnostiach uhrádzať výživné v sume 407,40 eur, matka sa pokúsila otca osloviť prostredníctvom právnej zástupkyne a navrhla mu kompromisnú sumu na uzavretie rodičovskej dohody v sume 250 eur, s čím otec nesúhlasil, napriek tomu, že je preukázané, že je finančne v jeho možnostiach a schopnostiach takúto sumu na maloletú uhrádzať. Matka maloletej má za to, že nastala zmena pomerov nástupom na 1. stupeň ZŠ - výživné dohodou určené sudcom v roku 2015 bolo stanovené, keď maloletá navštevovala materskú školu. Taktiež nastala zmena zhoršeným zdravotným stavom maloletej, kedy matka s dcérou navštevovala pravidelne klinického psychológa v H., navštevovala pedopsychiatrickú ambulanciu v H. z dôvodu diagnostikovanej tetánie a panického ataku. Náklady s predmetným zhoršeným zdravotným stavom matka preukázala a dokladovala a zároveň uvádza, že všetky vyšetrenia musela absolvovať s maloletou matka. Zmena pomerov nastala aj nástupom na II. stupeň ZŠ, nástupom inflácie a neprimeraného zdražovania od 09/2021. Zmenou nástupom na 2. stupeň sa zvýšili i nároky na študijné/vzdelávacie pobyty a výlety ako napríklad výlet do Londýna organizovaný školou ako aj lyžiarsky zájazd, ktoré matka už dokladovala. Matka navrhuje výživné určiť na základe postupu, kde výpočet by sa riadil podľa priemernej mzdy od podania návrhu/decembra 2019 vo výške 273 eur do 31.08.2020. V konečnom dôsledku to navrhuje aj právna zástupkyňa otca v rámci posledného vyjadrenia. V neposlednom rade uvádza, že na založenie predajne (ako otec uvádza, že bude predajňu otvárať už od r.2019) - obchodu musí mať kapitál. Matka na poslednom pojednávaní navrhovala, aby otec maloletej dokladoval práce vykonané na nehnuteľnostiach na R., pretože sama ho videla ako zatepľoval, muroval, nosil ťažké bremená a otec súdu predložil lekársku správu o jeho zlom stave chrbtice, otec

dokonca sám uviedol, že lozí po skalách. Má za preukázané, že otec je schopný dosahovať príjem ako v minulosti minimálne v sume 1.500 eur, čo v podstate aj zodpovedá jeho pravidelným mesačným nákladom. Otec má úspory vyššej hodnoty, má zabezpečené vlastné bývanie, vlastní nehnuteľnosti v lukratívnej časti okresného mesta Hlohovec, vlastní motorové vozidlo značky N.. A teda jeho životná úroveň, keď nepracuje z vlastnej vôle a žije len z úspor ako tvrdí, je vyššia ako je uvedená priemerná mzda zamestnanca, avšak matka sa nebráni tomu, aby bolo výživné stanovené od sumy 273 eur do 313 eur (25 % z priemernej mzdy v národnom hospodárstve za roky 2019 - 2022).

12. Podľa § 78 ods. 1 veta prvá zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

13. Podľa § 78 ods. 3 zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

14. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

15. Vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom predstavuje spolu s vyživovacou povinnosťou medzi manželmi dva základné piliere celého systému zákonnej povinnosti poskytovať výživu. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samy sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom je vymedzené na obdobie, kým dieťa nie je schopné samo sa živiť. Kedy nastane takýto právny stav, závisí od okolností konkrétneho prípadu, pričom medzi rozhodujúce faktory na strane dieťaťa patrí jeho vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť zamestnať sa, schopnosť vykonávať prácu, odôvodnené záujmy a potreby, majetkové pomery dieťaťa a podobne. Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletým deťom je ich prvoradá povinnosť. Je nepochybné, že aj plynutím času sa v dôsledku rôznych okolností tak na strane oprávnenej maloletej osoby, ako aj na strane povinnej osoby reálne podmienky odlišujú od skutkových podmienok, z ktorých pôvodné rozhodnutie súdu vychádzalo. Preto ak dôjde k zmene pomerov na jednej, prípadne na oboch stranách, z dôvodov subjektívnych alebo objektívnych, je na mieste iniciovať konanie za účelom zmeny súdneho rozhodnutia v dôsledku zmeny rozhodujúcich kritérií v porovnaní so stavom zisteným súdom v čase predchádzajúceho rozhodnutia súdu.

16. Matka sa návrhom doručeným súdu dňa 05.12.2019 domáhala zvýšenia výživného na maloleté dieťa zo sumy 120 eur mesačne na - podľa záverečného návrhu zo dňa 25.10.2022 - sumu 273 eur mesačne od podania návrhu do 31.08.2020 a od 01.09.2020 zvýšenia na sumu 300 eur až 313 eur mesačne. Otec vo vyjadrení zo dňa 30.09.2022 navrhol, aby súd rozhodol o zvýšení jeho vyživovacej povinnosti, avšak až od 01.09.2020, a to zo sumy 120 eur mesačne na sumu 160 eur mesačne.

17. Súd skúmal odôvodnené pravidelné mesačné výdavky maloletého dieťaťa a dospel k záveru, že maloleté dieťa má bežné výdavky zodpovedajúce veku a potrebám iných jeho rovesníkov. V čase začatia súdneho konania o zvýšenie výživného mala maloletá H. 9 rokov, bola žiačkou 4. ročníka základnej školy. Matka uvádzala, že sa zvýšili náklady na stravovanie, ošatenie, hygienické potreby a záujmové aktivity maloletého dieťaťa. Zvýšenie nákladov nespočívalo vo vzniku osobitných položiek výdavkov, ale išlo o navýšenie bežných pravidelných výdavkov, zodpovedajúcich vyššiemu veku dieťaťa. Náklady na stravu 9-ročného dieťaťa v čase začatia konania sa štandardne zo súdnej praxe pohybujú na úrovni cca 100 eur mesačne, oblečenie 50 eur mesačne, hygienické potreby 20 eur mesačne. Záujmové aktivity hradené matkou ako výtvarný krúžok v sume 8,50 eur mesačne, a výlety, kino, školské potreby, poplatky v škole cca 25 eur mesačne predstavujú dôvodné výdavky, keď umožňujú rozvoj schopností a vlôh maloletého dieťaťa ako aj zachovanie duševnej rovnováhy. Za odôvodnený, avšak nie bežný, výdavok súd považoval náklady na vitamínové doplnky a probiotiká s poukazom na určené diagnózy maloletého dieťaťa, ktoré matka tvrdila a preukazovala min. v sume 20 eur mesačne. Medzi dôvodné výdavky súd zohľadnil aj pravidelné mesačné náklady na domácnosť, keď maloleté dieťa sa podieľa na spotrebe služieb spojených s užívaním bytu a má nárok na uspokojovanie základnej životnej potreby

akou je bývanie. Z matkou tvrdených nákladov na 1 osobu za 1 mesiac z pravidelných mesačných nákladov na domácnosť tak súd považoval za dôvodný výdavok týkajúci sa maloletého dieťaťa v sume 218 eur mesačne - 1/2 z úhrady služieb a nákladov na domácnosť zo sumy 225,80 eur (za rozhlas a TV 4,94 eur, elektrina 30 eur, zálohové platby teplo, voda 93,05 eur, fond opráv 60,81 eur, telefón 15 eur, televízia a internet 22 eur) = 112,90 eur, plus 5,18 eur mesačne ako pomerná časť z dane a poistenia domácnosti a zo sumy 100 eur na samotné zabezpečenie bývania, či už ide o splácanie hypotekárneho úveru čerpaného matkou, alebo pred začatím konania hradený nájom (v sume 400 eur mesačne) alebo akýkoľvek iný spôsob zabezpečenia bývania maloletému dieťaťu. Celkovo tak mal súd za to, že odôvodnené potreby a náklady na ich uspokojovanie sa u maloletého dieťaťa v tomto konaní pohybujú minimálne na sume $(100+50+20+8,5+25+20+218)$ 423,50 eur mesačne. Čo sa týka otcom sporovaného výdavku matky so splácaním hypotekárneho úveru, mal súd za nepochybné, že pri akejkoľvek matkou zvolenej forme zabezpečenia bývania by vznikali náklady, či už by matka zostala v nájme bytu, čo v čase posledného rozhodovania súdu predstavovalo výdavok 400 eur mesačne, príp. bývania v širšej rodine za cenu nedostatku vlastného súkromia prispievaním na spoločné náklady rodičom min. sumou 100 eur mesačne. Preto bolo potrebné zohľadniť výdavok týkajúci sa zabezpečenia uspokojenia bytovej potreby i u maloletého dieťaťa, súd mal za to, že výdavok so splácaním hypotekárneho úveru patrí medzi dôvodné výdavky a to v časti sumy 100 eur mesačne.

18. Nad rámec v tejto časti súd uvádza, že bolo nesporným, že po vyporiadaní podielového spoluvlastníctva predajom rodinného domu na N. X. XX S. C. v mesiaci máj 2021 a rozdelení kúpnej ceny 200.000 eur medzi rodičmi rovným dielom, ani jeden z rodičov nepoužil vyplatený zostatok z polovice kúpnej ceny na predčasné splatenie hypotekárneho úveru, a to ani v časti, z čoho mal súd za nepochybné, že ani jeden z rodičov nežil z mesiaca na mesiac na hrane vlastných finančných možností, resp. na uspokojovanie životných potrieb sa ani jeden z rodičov nezadlžoval a to ani v priebehu konania, ani v čase rozhodovania súdu, keďže obaja rodičia - každý iným spôsobom - zvolili možnosť využitia takto vzniknutého kapitálu z predaja nehnuteľnosti inak ako vyplatením svojich úverov v bankách a teda príjmy príp. investičné stratégie a s tým spojené aktivity u oboch rodičov im umožňovali a umožňujú obom (ku dňu rozhodovania súdu) pokryť ich výdavky bez nutnosti okamžitej konsolidácie príjmovej a výdavkovej stránky, keď otcom preukazovaný zostatok z rozdelenej polovice kúpno-predajnej ceny predstavoval k 31.08.2022 sumu 10.869,97 eur, ku dňu pojednávania dňa 09.11.2022 (len) sumu 1.101 eur a u matky tvrdený zostatok z vyplatenej polovice kúpno-predajnej ceny predstavoval $(98.000 - 19.800)$ 78.200 eur. Súd návrh otca na dokazovanie zostatku výšky kapitálu na účte matky zamietol, nakoľko tento navrhovaný dôkaz by neprispel k náležitému objasneniu veci a k rozhodnutiu o podanom návrhu na zvýšenie výživného. Otec nakoniec ani nespороval výšky zostatku kapitálu matky, neuvádzal žiadne vecné súvislosti, pre ktorého by súd mal mať pochybnosti o výške zostatku a žiaden z účastníkov ani netvrdil relevantné skutočnosti vedúce súd k potrebe skúmania tohto zostatku, keď napr. nikto netvrdil, že by matka nebola schopná zo svojho príjmu zabezpečiť potreby dieťaťa a preto by na ich uspokojenie používala úspory z vyplateného podielu na spoločnej nehnuteľnosti/z kúpno-predajnej ceny.

19. Náklady so zdravotnou zubnou starostlivosťou u maloletého dieťaťa súd nepovažoval za dôvodný výdavok, nakoľko na trhu zdravotných poisťovní už niekoľko rokov funguje možnosť refundácie týchto výdavkov najmä u maloletých detí (benefity súkromnej zdravotnej poisťovne, resp. preplácanie cez aplikáciu všeobecnej zdravotnej poisťovne) a samozrejme ide o výdavok spojený so zanedbaním vlastnej ústnej hygieny, za čo si má niesť zodpovednosť dotknutá hoc i maloletá osoba a v zastúpení tak rodič, ktorému je maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, najmä ak už v čase prechodu z tzv. mliečneho chrupu na trvalý chrup vyžaduje maloleté dieťa zubné ošetrenia v podobe pečatenia zubov.

20. Po nástupe maloletej H. od 01.09.2020 na druhý stupeň základnej školy matka dokladovala zvýšené výdavky spojené s úhradou školských poplatkov - zakúpením pracovných zošitov, príspevkami do triedneho fondu a rodičovského príspevku, celkovo za mesiac september 2020 v sume 54 eur a výdavok na výtvarný krúžok na ZUŠ vzrástol z 8,50 eur mesačne na 11 eur mesačne. V podaní zo dňa 17.12.2020 poukázala, že školský klub detí nie je krytý vzdelávacím poukazom, na ošatenie dáva viac ako 50 eur mesačne, keď len topánky stoja okolo 30 eur, nohavice 45 eur, tričko 10 eur. Maloletá rastie, je potrebné jej vymieňať a dopĺňať oblečenie v šatníku. Poukázala tiež na to, že maloletá H. potrebuje nové zariadenie detskej izby, posteľ, stolík, stoličku, iný nábytok, nakoľko má 15-ročný po svojom staršom bratovi, ktorý už neplní svoj účel. S obstaraním študentskej izby následne doložila doklad o nákupe komody zo dňa 11.12.2020 na sumu 182,78 eur z L. N. Z.. F.. P.. (č. I. 235) a faktúru so splatnosťou

dňa 02.04.2021 za študentskú izbu, posteľ, skriňu v sume 980 eur (č. I. 258), plus doklad za posteľné obliečky v sume 30 eur, na úhrade ktorých sa otec dobrovoľne nepodieľal.

21. K aktuálnym osobným, zárobkovým a majetkovým pomerom rodičom súd ustálil, že matka je od posledného rozhodnutia súdu naďalej zamestnaná v materskej škôlke, pracuje naďalej na pozícii riaditeľky materskej školy. Od januára 2019 do decembra 2019 dosahovala priemerný mesačný netto príjem vo výške 1.598,91 eur, od januára 2020 do decembra 2020 bol jej priemerný mesačný netto príjem vo výške 1.614,68 eur, od januára 2021 do decembra 2021 bol priemerný mesačný netto príjem matky vo výške 1.657,51 eur a za obdobie od 01/2022 do 06/2022 bol priemerný mesačný netto príjem matky vo výške 1.672,44 eur. Matka inú vyživovaciu povinnosť okrem maloletej H. nemá, žije v spoločnej domácnosti výlučne s maloletou H.. Vlastní 3-izbový byt na adrese trvalého pobytu, ktorý spláca na hypotéku. Motorové vozidlo nevlasťní, ale užíva S. B., rok výroby 2004, ktorého vlastníkom je jej brat (A. H.). Na výzvu súdu matka uviedla, že otec sa podieľa na osobnej starostlivosti o maloletú výlučne v rozsahu rozsudkom upraveného styku.

22. Povinný otec počas súdneho konania opakovane ustaloval svoje pravidelné mesačné výdavky: vo vyjadrení k podanému návrhu zo dňa 18.02.2020 pravidelné mesačné výdavky uviedol v sume cca 1.050 eur bez zohľadnenia platenia výživného, vo vyjadrení zo dňa 22.06.2021 otec uviedol, že jeho pravidelné osobné výdavky so zabezpečením základných životných potrieb predstavujú sumu 999 eur, ku ktorým bolo potrebné pripočítať výdavky spojené s vlastníctvom nehnuteľností (do mája 2021) a s výkonom podnikania (v r. 2021). Súd preto vychádzal z rozpisu výdavkov otca (č. I. 344 v súdnom spise): na nehnuteľnosť na ulici N.G. XX S. C. výdavky do 05/2021 v sume 170,52 eur, na nehnuteľnosť na ulici R. X S. C. v sume 123,59 eur. Osobné výdavky otec uviedol ako strava 200 eur, hygiena 20 eur, ošatenie 40 eur, lieky 5 eur, pohonné hmoty 120 eur, telefón 25,57 eur, splátka hypotéky 588,43 eur. S výkonom podnikateľskej činnosti v roku 2021 odvody do sociálnej poisťovne 180,99 eur, a do zdravotnej poisťovne 78,72 eur. Pravidelné výdavky otca tak nepochybne boli do predaja nehnuteľnosti na N. X. S. C. v sume 1.552 eur mesačne, po jej predaji v sume 1.381,48 eur. Otec žije v nadstavbe nad garážou, dom na R. S. C. svojpomocne upravuje na podnikanie, v čase rozhodovania súdu nie je zárobkovo činný, svoje životné potreby vrátane výživného a splácania hypotekárneho úveru uhrádza z pôžičiek od rodičov a/alebo z peňazí z predaja nehnuteľnosti na N. XX S. C., po máji 2021. Otec ukončil podnikanie k 31.12.2019, v ktorom mal pre účely platenia odvodov minimálny príjem (477 eur v hrubom). Následne bol práceneschopný bez nároku na dávku v nezamestnanosti do 15.10.2020, kedy sa zamestnal v V. -L. Z. F. P., avšak k 31.12.2020 ukončil v skúšobnej dobe zamestnanecký pomer, dobrovoľne, s odôvodnením, že pracovná doba končila o 17tej, každý tretí víkend mal pracovné soboty, vyžadovalo si to dochádzanie do zamestnania cez most. V mesiaci 11/2020 príjem otca bol 1.239,36 eur v hrubom. Od 15.03.2021 do 30.06.2021 otec podnikal ako samostatne zárobkovo činná osoba s dosahovaným vymeriavacím základom 546 eur v hrubom (aktuálna výška minimálnej mzdy). Iný príjem toho času nemá, aj keď podľa jeho slov podniká od 01.02.2022 opätovne v predaji a rozvoze autodiélov, avšak platí si výlučne zdravotné poistenie v sume 79,31 eur (zhrnuté na pojednávaní dňa 09.09.2022). K tomu doložil W. Č. XX/XX/XXU/X o poskytnutí finančného príspevku na samostatnú zárobkovú činnosť uzatvorenú v rámci Národného projektu „Chyť sa svojej šance“ uzavretej dňa 28.01.2022, z ktorej vyplýva poskytnutie finančného príspevku pre znevýhodneného uchádzača na sebazamestnanie sa v sume 5.600 eur s povinnosťou prevádzkovať samostatnú zárobkovú činnosť - maloobchod s dielmi a príslušenstvom motorových vozidiel - najmenej po dobu 2 rokov odo dňa začatia prevádzkovania samostatnej zárobkovej činnosti. Okrem toho bolo nesporné, že otec mal do predaja nehnuteľnosti na N. X. S. C. príjem z prenájmu tejto nehnuteľnosti: v roku 2019 v sume 4.758 eur a z nájmu garáže na R. v sume 550 eur, celkovo 5.308 eur, pričom časť príjmu z nájmu nehnuteľnosti v sume 1 260 eur vyplatil matke maloletej; v roku 2020 v sume 6.450 eur, pričom časť príjmu z nájmu nehnuteľnosti v sume 1 120 eur vyplatil matke maloletej; v roku 2021 v sume 3.350 eur, pričom časť príjmu z nájmu za rok 2021 v sume 420 eur vyplatil matke. Otec mal za to, že po zohľadnení primeranej časti nákladov na užívanie nehnuteľnosti a platieb časti nájomného matke maloletej, čistý mesačný príjem za rok 2019 bol v sume cca 200 eur, za rok 2020 v sume cca 300 eur a za rok 2021 v sume cca 170 eur. Po odčítaní výdavkov potrebných na dosiahnutie tohto príjmu a po odčítaní vyplatenia časti nájomného matke nepokryl zisk náklady otca spojené s úpravou domu na samostatné bytové jednotky. Súd mal však za to, že otec mal v rozhodnom čase príjem z prenájmu, ktorý mu umožňoval úhradu energií spojených s nehnuteľnosťou, preto nebol existenčne nútený zamestnať sa za účelom dosahovania príjmu na prežitie a úhradu nákladov spojeným s nehnuteľnosťou, ale najmä si týmto zabezpečil svoj voľný čas potrebný na realizáciu jeho sna - túžby (v prevažnej miere svojpomocnej) výstavby jednej garáže, prestavby

rodinného domu na nebytový priestor slúžiaci na prevádzku podniku a nadstavby bytovej jednotky na druhej garáži, ktorú toho času obýva. Pokiaľ mal otec za to, že je bez príjmu resp. je s nízkym príjmom nepostačujúcim na plné krytie jeho pravidelných nákladov do predaja nehnuteľnosti ako aj po predaji nehnuteľnosti na N. X. S. C., keď vyplatený spoluvlastnícky podiel preinvestoval do nehnuteľnosti na R. S. C., súd mal za to, že k tomuto rozhodnutiu otec dospel slobodne, vážne, dobrovoľne pre jeho vlastné pracovné uplatnenie sa, seberealizáciu za účelom dosahovania zisku v budúcnosti, a túto pracovnú seberealizáciu uprednostnil pred základnými odôvodnenými potrebami maloletého dieťaťa a jeho povinnosťou podieľať sa na ich uspokojovaní.

23. Otec mal za to, že jeho životná úroveň otca je nízka a jeho zárobkové možnosti sú limitované jeho zdravotným stavom a vekom, preto nepovažoval za odôvodnené výdavky maloletej výdavky na dovolenky, výlety, mačku či doučovanie. S touto procesnou obranou otca sa súd nestotožnil, nakoľko otec sám opakovane uvádzal, že s maloletou H. trávi víkendy „dovolenkami“ po Slovensku, keď cestujú aj mimo trnavský kraj, aby spoločne zvládali ferraty, taktiež s maloletou H. šiel na dovolenku do Talianska (v karaváne do U. W. M. počas letnej sezóny), z čoho mal súd za to, že pokiaľ otec považuje za dôvodné vynakladať vlastné financie na relax dieťaťa v jeho spoločnosti, je rovnako dôvodným výdavok maloletého dieťaťa na relax v spoločnosti matky. Výdavky na doučovanie maloletej súd taktiež plne posúdil ako dôvodné, keď výpis známkov maloletého dieťaťa poukazoval na dosahovanie len dobrého prospechu a v čase pandémie a dištančného vzdelávania bolo neúnosným preťaženie rodičov zvládať plniť si vlastné pracovné povinnosti v plnom rozsahu, zároveň suplovať či dopĺňať prácu učiteľov, popritom zabezpečovať kuchyňu pri absencii prevádzky školských jedální a v prípade maloletej H. aj vzhľadom na jej vek zabezpečovať technicky odovzdávanie vypracovaných úloh. Preto skutočnosť využitia doučovania maloletého dieťaťa v cene 10 eur za jedno doučovanie súd hodnotil ako dôvodný výdavok, keď otec ako rodič, ktorému neboli obmedzené ani inak odňaté rodičovské práva a povinnosti, napriek v prevažnej miere vytvorenému voľnému času nebol ochotný/schopný venovať čas maloletemu dieťaťu na zlepšenie jeho prospechu doučením dieťaťa základných vedomostí. Čo sa týka mačky, daru od brata maloletého dieťaťa, išlo v porovnaní s inými výdavkami o zanedbateľný výdavok.

24. Súd nepovažoval otcom tvrdený a dokazovaný nepriaznivý zdravotný stav otca a vek otca za okolnosti, ktoré by mohli a mali ovplyvňovať jeho uplatnenie sa na trhu práce. Pokiaľ otec poukazoval na diagnózu dorzopatie (skoliózy), súd mal za to, že pokiaľ otec trávi víkendy s maloletým dieťaťom aktívne, navštevujú kultúrne, športové podujatia, jazdenie na koni, v zime chodia s dcérou lyžovať, korčuľovať, v lete bicyklovať, na turistiku, na ferraty, tak otec je dostatočne spôsobilý realizovať sa v takmer každom pracovnom uplatnení.

25. Súd tak dospel k záveru, že je povinnosťou otca podieľať sa na úhrade vyššie uvedených dôvodných výdavkov maloletého dieťaťa, nie je dôvodným obmedzovať povinnosť otca na úhradu len nevyhnutných výdavkov dieťaťa, avšak je potrebné správne posúdiť rozsah uspokojovania dôvodných výdavkov dieťaťa zo strany otca s ohľadom na jeho potenciálny príjem ako aj s ohľadom na faktický príjem matky dieťaťa.

26. Súd mal otcom riadne preukázané uhrádzanie jeho výdavkov z kapitálu na bežnom osobnom účte za obdobie od 02.09.2021 do 31.08.2022, t. j. za dobu jedného roka otec použil na úhradu svojich potrieb z 48.074,64 eur celkovo sumu 37.204,97 eur, nakoľko na účte evidovaný zostatok z nahromadeného kapitálu z predaja podielu na nehnuteľnosti predstavoval ku dňu 31.08.2022 sumu 10.869,97 eur a ku dňu 09.11.2022 v sume 1.101 eur. Otec v podaní zo dňa 30.09.2022 uviedol, že na rekonštrukciu nehnuteľnosti na R. X S. C., ktorú rekonštruuje priebežne niekoľko rokov, investoval odhadom 39.500 eur. Z doložených výpisov za obdobie od 09/2021 do 08/2022 mal súd preukázané, že z mesačných výdavkov predstavuje cca 1.000 eur na osobnú potrebu otca, 407,40 eur mesačne bolo otcom platené výživné, 50 eur sporenie na rezervu a výdavky presahujúce súčet týchto súm boli nepravidelné výbery hotovosti po 1.000 eur, príp. úhrady adresované advokátke či jednorazová platba za posuvnú bránu. Súd mal tiež preukázaný príjem otca v mesiaci 02/2022 v sume 5.600 eur z úradu práce, sociálnych vecí a rodiny ako finančný príspevok znevýhodnenému uchádzačovi o zamestnanie na podporu vytvorenia pracovného miesta prostredníctvom samo zamestnania a na prevádzkovanie samostatnej zárobkovej činnosti. Otec na pojednávaní 09.11.2022 potvrdil, že od februára 2022 do rozhodnutia súdu nemá žiaden príjem, nemá nárok na dávku v hmotnej núdzi, nemá nárok na podporu v nezamestnanosti, všetok čas investuje za účelom reálneho spustenia podnikania na R. X S. C., pričom toho času nemá dostatok financií na zabezpečenie materiálu do predajne a uvažuje o pôžičke (od rodičov).

27. Nakoľko ide o konanie o zvýšenie výživného, súd vykonal dokazovanie k pomerom oboch rodičov v čase posledného rozhodovania súdu v konaní o rozvod ich manželstva a úpravu práv a povinností oboch rodičov k maloletému dieťaťu, spisovým materiálom tunajšieho súdu sp. zn. 14P/32/2015 a zistil, že v tomto konaní sa matka podaným návrhom dňa 02.04.2015 domáhala určenia výživného na maloletú H. v sume 350 eur mesačne, pričom v čase rozhodovania súdom dňa 06.04.2017, t. j. vo veku sedem rokov maloletej H., žiadala schváliť dohodu rodičov (aj) v časti výživného v sume 120 eur mesačne. V konaní bolo nesporným, že otec podnikal v autodoprave, matka mu robila účtovníctvo. Otec tvrdil, že prispieva plnoletým synom na ich výdavky, Kristiánovi sumou 310 eur mesačne, V. sumou 160 eur mesačne. Matka taktiež tvrdila, že prispievala synom po určitú dobu na výživu, V. 325 eur mesačne, G. 250 eur mesačne (z čestných vyhlásení synov). Následne otec dobrovoľne ukončil podnikanie a to k 31.12.2015, od 31.12.2015 bol nezamestnaný, zaradený v evidencii uchádzačov o zamestnanie na príslušnom úrade práce, sociálnych vecí a rodiny. Otec dosahoval príjem z podnikania: za rok 2014 príjmy boli vo výške 67.760 eur, výdavky 64.714 eur; za rok 2015 dosahoval účtovne, podľa daňového priznania, príjmy vo výške 75.671 eur, výdavky v sume 70.070 eur. Dňa 02.02.2016 uzavrel otec ako zamestnanec so synom V. ako zamestnávateľom dohodu o vykonaní práce, za 3 eurá na hodinu, s predmetom dohody pomocné práce. Za mesiac 03/2016 predstavoval tak hrubý príjem otca sumu 18 eur, v čistom 15,59 eur, za 04/2016 predstavoval hrubý príjem otca sumu 24 eur, v čistom 20,79 eur. Jeho najvyššie vzdelanie bolo/je stredoškolské s maturitou. Otec v priebehu konania o rozvod manželstva predal synovi V. osobné motorové vozidlo, T. W., rok výroby 2012 za 6.000 eur, konkr. ku dňu 31.12.2015, syn V. následne dňa 27.01.2016 podpísal čestné vyhlásenie, že ku dňu 27.01.2016 neuhradil ani časť z kúpnej ceny predstavujúcej účtovnú zostatkovú hodnotu motorového vozidla, pričom mal za to, že faktúra č. 37/2015 je splatná k 31.12.2016, zatiaľ čo z faktúry vyplýva dátum splatnosti k 31.01.2016. Matka dosahovala príjem zo zamestnania riaditeľky v Materskej škole C. S. C. za obdobie od 05/2014 do 04/2015 v priemere 1.188,41 eur v čistom, za obdobie 05/2015 do 04/2016 v priemere 1.316,60 eur v čistom, za obdobie od 03/2016 do 02/2017 v priemere 1.360,88 eur. Matka sa odsťahovala zo spoločnej domácnosti k svojim rodičom, ktorým prispievala sumou 100 eur mesačne na chod domácnosti. Výdavky maloletej H. boli v 09/2015 tvrdené: 12 eur mesačne krúžok mažoretiek, výtvarný krúžok 6,50 eur mesačne. Maloletá H. navštevovala materskú školu, pričom výdavky boli dokladované ako: na stravu v predškolskom zariadení 25,80 eur mesačne, mesačný príspevok na chod škôlky 12 eur. Ďalšie výdavky: pohybový krúžok 16 eur na rok, príspevok do rady rodičov 20 eur ročne, do triedneho fondu 24 eur ročne, mydlová pena do dávkovačov 5 eur ročne. Ostatné pravidelné bežné výdavky na výživu, ošatenie, detskú kozmetiku, hračky, knihy neboli matkou v návrhu špecifikované, matka v návrhu uvádzala, že ide o výdavky ako na každé iné dieťa v jej veku, zvýšené výdavky u maloletého dieťaťa matka tvrdila na nákup liekov (30-50 eur). Na pojednávaní dňa 24.06.2015 matka uviedla výdavky nasledovne: na stravu maloletého dieťaťa 150 eur mesačne, na hračky 30 eur mesačne, na oblečenie 120 eur mesačne, na hygienické potreby 10 eur mesačne a na plienky 20 eur mesačne. Otec mal za to, že adekvátne suma výživného k maloletej H. by bola 80 eur mesačne, aj s prihliadnutím na ďalšie dve vyživovacie povinnosti voči plnoletým synom; matka žiadala určiť výživné v sume 350 eur mesačne, v návrhu na uzavretie dohody ponúkla dohodu na 220 eur mesačne a od 01.09.2020 na sumu 260 eur mesačne, na pojednávaní dňa 11.09.2021 vyjadrila ochotu akceptovať výživné v sume 250 eur mesačne.

28. Z vykonaného dokazovania zisteného skutkového stavu dospel súd k právnomu záveru, že od posledného rozhodnutia súdu došlo k zmene pomerov u všetkých účastníkov, zmenu pomerov súd zhodnotil u každého z účastníkov ako podstatnú zmenu pomerov a to tak na strane maloletého dieťaťa, na strane matky, ako aj na strane povinného otca. Porovnaním pomerov v čase posledného rozhodovania súdu o výživnom v konaní sp. zn. 14P/32/2015 dňa 06.04.2017 s pomermi v čase rozhodovania súdu v tomto konaní, súd uvádza, že od posledného rozhodnutia súdu, kedy bola schválená dohoda rodičov aj v časti výživného, uplynulo ku dňu podania návrhu na zvýšenie výživného matkou 2 a 3 roka a teda došlo aj samotným plynutím času k zmene úrovne životných nákladov účastníkov spojených s infláciou v rokoch 2017 až 2019, aj keď táto nebola v takej výške, aby bola sama o sebe vyhodnotená ako podstatná zmena pomerov. Obaja rodičia v čase posledného rozhodovania súdu v konaní sp. zn. 14P/32/2015 uvádzali, že majú vyživovaciu povinnosť k plnoletému synovi G., ktorý v tom čase študoval na vysokej škole. Plnoletý syn V. podnikal s otcom v autodoprave, avšak sa mu nedarilo a chcel podnikanie ukončiť. Obaja rodičia v konaní sp. zn. 14P/32/2015 preukazovali finančné mesačné podporovanie oboch synov v rádovo niekoľkých sto eurách. V čase začatia tohto konania boli už synovia schopní sami sa živiť, rodičia si voči nim neplnili vyživovaciu povinnosť, preto u oboch rodičov došlo k podstatnej zmene pomerov vo faktickom zániku vyživovacej povinnosti voči dvom starším plnoletým deťom a tým i v ich možnosti

zmeny uspokojovania ich životných potrieb a teda k zmene životnej úrovne oboch rodičov vo vzťahu k v poradí tretiemu z manželstva narodenému maloletému dieťaťu.

29. Taktiež nie zanedbateľným bola skutočnosť, že z prenájmu rodinného domu upraveného na bytové jednotky na prenájom mala aj matka ako podielový spoluvlastník otcom dobrovoľne vyplatenú určitú sumu peňazí, konkr. v roku 2019 v sume 1.260 eur, v roku 2020 v sume 1.120 eur v r. 2021 v sume 420 eur, pričom sa ale aktívne nepodieľala na nákladoch prestavby nehnuteľnosti na bytové jednotky, otcom tvrdených 10.000 eur, ani na povinnostiach prenajímateľa voči nájomcom, či voči štátu (daň z prenájmu).

30. Zhodnotením odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa, zhodnotením schopností, možností a majetkových pomerov otca, s prihliadnutím na pomery matky, po porovnaní s pomermi všetkých účastníkov z roku 2017, dospel súd k záveru, že tu je priestor na zvýšenie súdom určeného výživného v prospech maloletej H. zo sumy 120 eur mesačne, ktorá suma nepostačovala v čase začatia konania na uspokojovanie základných potrieb maloletého dieťaťa. Výživné pre maloleté dieťa totiž slúži nielen na uspokojovanie jeho výživy v užšom zmysle, ale aj na uspokojovanie všetkých odôvodnených hmotných potrieb (šatstvo, obuv, bývanie a strava) a ďalších potrieb dôležitých pre riadnu výchovu dieťaťa ako je vzdelávanie, príprava na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby (z rozsudku Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7Co/556/2014). Ich miera je rôzna podľa okolností konkrétneho prípadu, predovšetkým je odstupňovaná podľa veku dieťaťa, jeho zdravotného stavu, schopností, náklonností a spôsobu prípravy na budúce povolanie a celkové uplatnenie v spoločenskom živote. Odôvodnené potreby dieťaťa sú však tiež závislé od schopností a možností rodičov. Ak sú tieto schopnosti a možnosti rodičov veľmi široké, sú odôvodnenými tiež ďalšie potreby maloletého dieťaťa, ktoré nie sú celkom bežné, ak sú prospešné všestrannému vývoju dieťaťa - zásada úmernosti životnej miery dieťaťa k životnej miere rodičov (z rozsudku Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23CoP/17/2015).

31. Z vykonaného dokazovania mal súd za nepochybné, že naposledy súdom určené výživné (schválením dohody rodičov zo dňa 27.03.2017 v konaní sp. zn. 14P/32/2015 dňa 06.04.2017) v sume 120 eur mesačne, t. j. vo veku 7 rokov maloletej H., neumožňovalo matke o necelé tri roky neskôr v dôsledku plynutia času, inflácie cien tovarov a služieb a vyššieho veku maloletého dieťaťa zabezpečiť uspokojovanie odôvodnených potrieb v tom čase takmer 10 ročného maloletého dieťaťa, keďže len náklady na stravu u maloletého dieťaťa končiaceho 1. stupeň základnej školy zo súdnej praxe dosahujú sumu rodičmi dohodnutého výživného, a preto suma výživného v čase začatia konania dňa 05.12.2019 ani neumožňovala uspokojovanie ostatných podstatných hmotných potrieb dieťaťa ako je zabezpečenie dieťaťa šatstva, obuvi, bývania a už vôbec neumožňovala uspokojovanie takých potrieb ako matkou vopred avizované zvýšené jednorazové výdavky, ktoré po 01.09.2020 aj realizovala príkladmo nákup notebooku pre dieťa počas dištančného vzdelávania, výmena 15 rokov starého zariadenia detskej izby s úpravou na študentskú izbu (980 eur), letné tábory pre dieťa, či školský výlet do Londýna (480 eur) s potrebným vreckovým (150 eur) a pod., t. j. suma 120 eur výživného neumožňovala matke tvorbu rezervy sporením na tieto očakávané jednorazové zvýšené výdavky, podstatne presahujúce určenú mesačnú sumu výživného. Otec pritom (v súlade so zákonom) deklaroval, že platením výživného považuje svoju vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu za splnenú a preto sa dobrovoľne nepodieľal na úhrade iných jednorazových zvýšených výdavkov týkajúcich sa maloletého dieťaťa v osobnej starostlivosti matky a to ani čiastočne, keď ako uviedol na pojednávaní dňa 09.11.2022, „ani matka sa nepodieľala na nákupe lyžiarskeho a bežkárskeho výstroja, či ferratového výstroja pre maloletú Tamaru“. V tejto časti súd uvádza, že je potrebné rozlišovať uspokojovanie základných životných potrieb od uspokojovania odôvodnených potrieb dieťaťa v závislosti od životnej úrovne rodičov. Zatiaľ čo maloleté dieťa sa bez kúpenej kolobežky či ferratového výstroja zaobide, nezabezpečenie vhodnej obuvi dieťaťu už takéto konštatovanie neumožňuje. Keďže otec nemá záujem podieľať sa na výdavkoch maloletého dieťaťa v starostlivosti matky mimo určenej sumy výživného, bolo potrebné túto skutočnosť plne zohľadniť pri určení výšky peňažného plnenia povinného otca.

32. Z ustanovenia § 62 v spojení s § 75 zákona o rodine vyplýva, že pri určovaní výživného resp. pri posudzovaní zmeny pomerov od posledného rozhodnutia a tým aj určení zvýšeného výživného sa prihliada na to, ktorý z rodičov sa o dieťa osobne stará. Táto zásada sa však uplatňuje najmä v nepriamej úmere s pribúdajúcim vekom, čo znamená, že svoje uplatnenie nachádza v celom rozsahu u detí útleho veku (rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6CoP 55/2015). Z vykonaného dokazovania dospel súd k skutkovému a právnomu záveru, že životná úroveň matky je vyššia ako životná úroveň otca. Napriek osobnej starostlivosti realizovanej matkou o maloleté dieťa a nie priaznivému zdravotnému stavu

matky je to matka, ktorá bola a je aj v čase rozhodovania súdu o podanom návrhu na zvýšenie výživného schopnejšia uspokojovať odôvodnené potreby dieťaťa, keď jej životná úroveň je v dôsledku zvolených ekonomických rozhodnutí stabilnejšia, prehľadnejšia, vyššia a preto je schopnejšia v prevažnej časti uspokojovať potreby dieťaťa.

33. Otec za obdobie súdneho konania a rok predchádzajúci začatiu súdneho konania dosahoval príjem na úrovni minimálnej mzdy v národnom hospodárstve, od 01 do 12/2019 v sume 477 eur v hrubom, čo činí 335 eur netto. Od januára 2020 do júla 2020 otec poberal nemocenskú dávku v sume 245,80 eur. Následne sa otec zamestnal a jeho príjem v skúšobnej dobe pre V. - L. Z.. Z. F.. P.. bol: za mesiac 10/2020 v sume 599,82 eur v hrubom, za mesiac 11/2020 v sume 1.239,36 eur v hrubom, za mesiac 12/2020 v sume 990,47 eur v hrubom. V skúšobnej dobe dobrovoľne z vlastného rozhodnutia ukončil pracovný pomer, a bol nezamestnaný do 14.03.2021 bez nároku na dávku podpory v nezamestnanosti. Od marca 2021 do júla otec obnovil živnostenské oprávnenie, podľa lustrácie v databáze v Sociálnej poisťovne dosahoval príjem z podnikania zodpovedajúci vymeriavaciemu základu v sume 546 eur v hrubom. Od augusta 2021 do januára 2022 bol otec opäť dobrovoľne nezamestnaný a od februára 2022 je otec opäť vedený ako samostatne zárobkovo činná osoba s predmetom podnikania maloobchod, veľkoobchod a údržba motorových vozidiel bez zásahu do motorickej časti vozidla. Z uvedeného vyplýva, že otec dlhodobo nevykazuje stabilný príjem, čo bolo koniec koncov nesporné, keď otec po predaji nehnuteľnosti preukazoval, že na uspokojovanie svojich potrieb využíva vyplatenú sumu trhovej hodnoty spoluvlastníckeho podielu z predaja nehnuteľnosti na N. X. S. C. (100.000 eur) poníženú o úhradu pôžičky matke (20.135 eur) a o kúpnu cenu za pozemok pod garážou na R. (6.560,19 eur) odkúpeného od mesta C.. Preto súd skúmal výdavky otca, z ktorých ustaloval životnú úroveň povinného, a dospel k záveru, že na uspokojovanie svojich potrieb - bez zohľadnenia sumy výživného - otec minie orientačne okolo 1.000 eur mesačne.

34. Od posledného rozhodovania súdu tak došlo k podstatnej zmene pomerov na strane maloletého dieťaťa, nakoľko náklady u žiaka prvého ročníka základnej školy a u žiaka štvrtého ročníka základnej školy sú min. v strave podstatne odlišné. Súd preto dospel k záveru, že je dôvodným zvýšenie výživného od podania návrhu zo sumy 120 eur mesačne na sumu 180 eur mesačne a po prechode na druhý stupeň základnej školy na sumu 210 eur mesačne, kedy matka považovala za nevyhnutné riešiť jednorazové zvýšené výdavky ako výmena 15 rokov starého zariadenia izby dieťaťa či zakúpenie notebooku v súvislosti s dištančným vzdelávaním sa dieťaťa počas pandémie s COVID 19. Skutočnosť, že toho času matka vykonala nákup elektrickej kolobežky pre maloletú H. v sume vyše 3.500 eur len preukazuje, že matka je úspešnejšia na trhu práce, má vyššie vzdelanie v porovnaní otcom, a preto vie zabezpečiť vyššiu životnú úroveň dieťaťa, a to i napriek vlastnému nie priaznivému zdravotnému stavu, ktorý matka na pojednávaní dňa 09.11.2022 popísala nasledovne: matkin príjem nie je nezanedbateľný, avšak toto je daň za stresové vypätie v práci s poukazom na vedúcu pozíciu. Dlhodobo chodím na pravidelné kontroly, 7 rokov mám cukrovku a zároveň je sledovaná štítna žľaza - hypothyreóza má za následok zvýšené vypadávanie vlasov, zatiaľ som sledovaná v ambulancii endokrinológa, 2x ročne, bez nasadenia liekov. Mám zvýšené náklady na výživové doplnky a na podporu rastu vlasov. K cukrovke uvádzam, sú tri typy, 2. typ znamená, že som len na diéte, musím mať upravenú stravu - mám rozdelené jedlo do malých porcií, nesmiem prijať veľké množstvo cukru, napr. 1 banán je pre mňa už veľa, musím pravidelne častejšie jesť, zatiaľ som bez liekov. Inzulín si nemusím podávať. Minulý rok som mala zlé výsledky u gynekológa, mala som pozitívny nález, ktorý ma poslal na onkogynekológiu, mám nasadenú liečbu, posledné výsledky boli bez zmeny, nezlepšili sa, lieky si musím platiť. Neprepláca ich zdravotná poisťovňa. Dali mi 3-mesačnú kúru, musela som si kúpiť vitamíny a čipky, užívala som to 3 mesiace, potom som bola na kontrole. Teraz užívam Zinzinok biotic - probiotiká, olej a na imunitu. Stojí to 80 eur na mesiac, chodím si to prevziať k sestričke u gynekológa v Trnave, ona mi to objednáva. Tiež som si objednávala 3-mesačnú kúru Gynex, stálo to 120 eur, už to mám doužívané. Ani to nie je preplácané. Keď som mala covid, u obvodnej lekárky som si dala predpísať Izoprinosine, to stálo 50 eur. Niečo preplácala poisťovňa, ale len malú čiastku. Súd tak mal za preukázané, že matkin zdravotný stav sa od posledného rozhodovania súdu zhoršil, aj u nej došlo k podstatnej zmene pomerov a to nielen v príjmovej časti, ale aj v zdravotnom stave matky, keďže je pacientom sledovaným v špeciálnej onko-gynekologickej ambulancii, čo v porovnaní s tvrdým zdravotným stavom otca s bolesťami a deformáciami stavcov chrbtice je nesporne závažnejšia choroba.

35. Súd dospel k záveru, že k podstatnej zmene pomerov došlo aj u povinného otca. Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletým deťom je ich prvoradá povinnosť. Ide o prednostnú pohľadávku, ktorú si povinný musí splniť skôr, než si bude plniť svoje ďalšie záväzky. Súdy svojou rozhodovacou

činnosťou ustálili, že pri určení výživného (obdobne pri rozhodovaní o návrhu na zvýšenie výživného) súd musí prihliadnuť na to, či povinný neopustil pre neho vhodné zamestnanie poskytujúce mu väčší príjem, aby dosiahol zníženie vymeriavacieho základu, pretože takéto konanie nesmie povinnej osobe priniesť žiadne výhody a prospech. Tiež je povinnosťou súdu zabrániť pokusom povinnej osoby uniknúť vyživovacej povinnosti tým, že by si povinný našiel zamestnanie s nízkym platom. Preto pri určení výživného je rozhodujúci príjem, ktorý rodič reálne mohol dosahovať a nie príjem, ktorý fakticky dosahuje, pretože princíp potenciality má prednosť pred princípom fakticity aj v prípade, že povinný berie na seba neprimerané majetkové riziká zahŕňajúce aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, resp. vyvoláva stratu príjmu a tým súčasne možnosť poskytovania výživného. Ak sa príjem javí ako nepravdivý, je povinnosťou súdu prihliadnuť na celkové majetkové pomery povinného a takzvanú potencialitu príjmov, t. j. prihliadnuť k zjavne nevyužitým schopnostiam povinného (z rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 7 CoP/237/2014).

36. Súd mal za to, že v možnostiach a schopnostiach otca je dosahovať aj v súčasnosti základný príjem min. v sume 1.300 eur v hrubom, čo činí 911 eur netto, ktorého príjmu sa otec dobrovoľne vzdal v V. - L. Z. Z. F. P. v úmysle vybudovať vlastnú súkromnú prevádzku predajne autodiélov. K tomuto záveru súd dospel najmä po zohľadnení mesačnej mzdy otca po zamestnaní sa v V. - L. Z. Z. F. P., keď za mesiac november 2020 otec dosiahol mzdu vo výške 1.239,36 eur v hrubom, ktorý príjem považoval súd za príjem v možnostiach otca. Z príjmu, ktorý dosahoval otec pri zamestnaní sa u brata v septembri 2017 až novembri 2017 (2.050 až 2.060 eur v hrubom, t. j. 1.500 eur v čistom), viac ako dva roky pred podaním návrhu matky na začatie konania, súd nevychádzal, nakoľko išlo o údajný príjem otca na pozícii šoféra pracujúceho pre vlastného brata (C. G.), ktorý otec potreboval deklarovať banke pre poskytnutie úveru, keď banka skúmala príjem otca pri podaní žiadosti za tri mesiace predchádzajúce rozhodnutiu o podanej žiadosti otca o úver. Príjem otca u brata následne (po kladnom vybavení žiadosti) za mesiace december 2017 až marec 2018 činil 0,-eur. Taktiež nebolo možné vychádzať z daňových priznaní otca, v ktorých otec deklaroval stratu konkr. v roku 2019 stratu v sume 3.138 eur, s príjmom 41.520 eur a výdavkami 44.658 eur, ktorej strate pri predmete podnikania nákladná cestná doprava, rozvoz autodiélov súd neuveril, nakoľko ide o podnikanie v oblasti, ktorá nepodlieha v podmienkach automobilového priemyslu na slovenskom trhu negatívnym výkyvom, keďže predstavuje kľúčový priemyselný sektor a ekonomický pilier domáceho produktu. Súd tak mal za to, že otec s najväčšou pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou dosahuje príjem z nelegálnej činnosti, z podnikania bez oprávnenia, na ktorý príjem však nemožno prihliadať, preto súd vychádzal z potencialného príjmu, ktorý otec mohol dosahovať v V.-L. Z. Z. F. P., a podporne aj z výdavkov, aké otec reálne mesačne na seba vynakladá. Len terciárne súd prihliadol na výšku priemernej mzdy v národnom hospodárstve SR za rozhodné obdobie, ktorá bola za rok 2019 v sume 1.092 eur v hrubom, čo činí 766 eur netto a za rok 2020 v sume 1.133 eur v hrubom, čo činí 795 eur netto. Keďže matka podala návrh na zvýšenie výživného od podania návrhu a osobitne žiadala o zvýšenie výživného od 01.09.2020, súd posudzoval tieto obdobia osobitne a rozhodoval o podaných návrhoch matky tak, aby zvýšenie výživného zodpovedalo odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa a zároveň nepresiahlo 25 % z potencialného čistého príjmu otca, ktorý otec mohol dosahovať pri výkone zamestnania sa v V.-L. Z. Z. F. P., za zohľadnenia veku maloletého dieťaťa - 10 ročné - v čase od ktorého sa matka zvýšenia výživného domáhala, t. j. od 05.12.2019 a od 01.09.2020.

37. Súd skúmal životnú úroveň otca, a dospel k záveru, že pre posúdenie možností, schopností a majetkových pomerov otca je potrebné vychádzať aj z doloženého výpisu z bežného účtu otca, z ktorého vyplývalo, že všetky pravidelné mesačné výdavky na uspokojovanie potrieb otca sa pohybujú do výšky 1.000 eur (so splátkou hypotekárneho úveru). Otec pritom svoju súčasnú životnú úroveň v porovnaní s pomermi a jeho úrovňou v čase z posledného rozhodovania súdu nenavýšil a to z dôvodu spomínanej túžby vybudovania vlastnej predajne autodiélov, v ktorej naplnení toho času po niekoľkoročnom úsilí otec finišuje.

38. Súdna konanie bolo pri posudzovaní pomerov povinného otca v počiatkoch v značnej miere poznačené zníženou ochotou otca riadne a úplne deklarovať svoje zárobkové resp. príjmové pomery, príkladmo otec dlho neuvádzal príjem z prenájmu spoločnej nehnuteľnosti rodičov na N. X. S. C.. Otec neposkytoval spočiatku súčinnosť súdu pri posudzovaní jeho životnej úrovne, keď zotrval na deklarácii príjmu otca z podnikania vo výške minimálnej mzdy, tak ako vyplývalo z lustrácie v Sociálnej poisťovni. Obdobne o poskytnutom finančnom príspevku v sume 5.600 eur, vyplateného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny otcovi vo februári 2022, sa súd v konaní dozvedel až z podania doručeného dňa 30.09.2022,

keď bolo otcovi súdom uložené doložiť výpis z účtu v banke za pomernú časť roka 2022. Táto neochota otca vypovedať úplne a pravdivo o jeho pomeroch pritom poznačila už konanie sp. zn. 14P/32/2015, napr. účelové ukončenie podnikania otca po začatí súdneho konania o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností v roku 2015, následné zamestnanie sa otca na dohodu o vykonaní práce u syna V. za 3 eurá na hodinu, v rozsahu 350 hodín v roku, predaj motorového vozidla T. W. za sumu 6.000 eur zmluvou zo dňa 31.12.2015, ku ktorého predaju a prepisu syn dňa 27.01.2016 poskytol matke do konania čestné vyhlásenie, že do dňa spísania čestného vyhlásenia neuhradil ako kupujúci ani časť z kúpnej ceny, zatiaľ čo otec v konaní sp. zn. 8C/487/2015 o určenie výživného pre plnoletého syna G. na pojednávaní dňa 26.01.2016, t. j. deň pred spísaním čestného vyhlásenia syna V., uvádzal, že mu bola vyplatená cena 6.000 eur (synom V.), a pod.

39. Nakoniec nad rámec tohto konania súd uvádza, že je nepochybné, že od 01.09.2020 ku dňu druhého rozhodovania súdu prvej inštancie vo veci dňa 09.11.2022 už uplynuli ďalšie dva roky, preto v prípade neprávoplatného rozhodnutia súdu prvej inštancie krátko po skončení prípadného odvolacieho konania budú, teoreticky, v dôsledku plynutia času a s tým spojenou výraznej inflácie v roku 2022 naplnené podmienky na iniciovanie nového konania o zvýšení výživného a to aj pre podstatnú zmenu pomerov na strane otca, ktorá sa očakáva v prípade úspešného rozbehnutia podnikania otca s predajom autodiélov vo vybudovanej predajni otca, čo sekundárne podporuje aj vývoj priemernej mzdy v národnom hospodárstve Slovenskej republiky za rok 2021 a 2022 a terciálne očakávaný postup maloletého dieťaťa zo základnej školy na strednú školu.

40. Nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od podania návrhu matkou (05.12.2019) do rozhodnutia súdu (09.11.2022) vypočítaný ako pomerná časť za mesiac 12/2019 pri zvýšení výživného o 60 eur mesačne v sume 52,26 eur, plus za obdobie od 01/2020 do 08/2020 (8 mesiacov x 60 eur) v sume 480 eur a za obdobie od 09/2020 do 10/2020 (26 mesiacov x zvýšenie o 90 eur) v sume 2.340 eur, tak celkovo predstavuje 2.872,26 eur. S pôvodne právoplatne určeným výživným v sume 120 eur mesačne tak mal otec uhradiť od začatia súdneho konania (35 mesiacov x 120 eur) 4.200 eur + 2.872,26 eur = 7.072,26 eur. Z výpisu z účtu matky mal súd preukázať, že otec ku dňu 30.09.2022 zaplatil k rukám matky 7.528,80 eur (č. l. 654 - 657 v súdnom spise). Na pojednávaní dňa 09.11.2022 matka a otec zhodne uviedli, že otec výživné za mesiac október 2022 ani v sume 120 eur neuhradil s odôvodnením otca „nezostalo by mi na to, čo chcem zakúpiť do tej predajne“. Z uvedeného dôvodu tak súd určil, že otec nemá nedoplatok na zročnom výživnom od podania návrhu do rozhodnutia súdu. Rozsudky týkajúce sa výživného sú vykonateľné doručením. Týmto rozhodnutím súd prvej inštancie zmenil rozsudok tunajšieho súdu sp. zn. 14P/32/2015 - 228 zo dňa 06.04.2017 v dotknutej časti určeného výživného.

41. O nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a odvolacím súdom súd rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, od ktorej generálnej klauzuly mimosporového konania súd nevidel žiaden dôvod hodný osobitného zreteľa sa odkloniť.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd Trnava.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.